

Værøy kommune

Innkalling

Formannskap

Møtedato: 22.11.2019
Møtested: Kommunestyresalen
Møtetid: Kl 12:00

Den som har lovlig forfall, eller er inhabil i noen av sakene, må melde fra så snart som mulig til Rådmannskontoret, tlf. 75 42 06 00 eller e-post; postmottak@varoy.kommune.no, slik at varamedlemmer kan bli innkalt.

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling

Budsjettbehandling

Værøy, den 15.11.2019

Saksliste:

Sak nr.	Sakstittel
034/19	Godkjenning av møteprotokoll
035/19	Finansielle måltall i Værøy kommune
036/19	Budsjett 2020 - Økonomiplan 2020-2023
037/19	Budsjettregulering nr. 3/2019 - Investering

Sakspapir

SAKSGANG

Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Formannskap	22.11.2019	034/19

Godkjenning av møteprotokoll

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel
14.11.2019	Protokoll - Formannskap - 12.11.2019

Dok.ID
1337704

Rådmannens innstilling:

Møteprotokollen fra formannskapets møte 12.11.19 godkjennes som den foreligger.

Saksopplysninger:

Møteprotokollen fra formannskapets møte 12.11.19 legges med dette fram for godkjenning.

Sakspapir

SAKSGANG

Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Formannskap	22.11.2019	035/19
Kommunestyre		

Finansielle måltall i Værøy kommune

Rådmannens innstilling:

Værøy kommunene vedtar følgende finansielle måltall:

- a. Måltall 1: Netto driftsresultat skal være minimum 3 prosent av brutto driftsinntekter.
 - b. Måltall 2: Netto lånegjeld skal ikke overstige 75 prosent av sum driftsinntekter.
 - c. Måltall 3: Disposisjonsfondet, justert for siste års regnskapsmessige mer- eller mindreforbruk, bør utgjøre minimum 4 prosent av sum driftsinntekter.
2. Måltallene legges til grunn som handlingsregler i kommunens budsjettarbeid.
3. Kommunestyret er innforstått med at økt lånegjeldsgrad de kommende årene må finansieres med en kombinasjon av kutt i tjenestetilbudet, økt eiendomsskatt og effektivisering av kommunal tjenesteproduksjon.

Saksopplysninger:

I den nye kommuneloven får kommunene en plikt til å fastsette finansielle måltall for egen kommune. Hensikten er å øke bevisstheten om langsiktig økonomiforvaltning i budsjettprosessene og bedre kunnskap om kommunenes økonomiske stilling, og hvilke politiske ambisjoner det er rom for i et lengre perspektiv.:

§ 14-1: Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid.

§ 14-2: Kommunestyret og fylkestinget skal selv vedta:

c) finansielle måltall for utviklingen av kommunens eller fylkeskommunens økonomi

§ 14-4: Økonomiplan og årsbudsjettet:

De skal også vise utviklingen av kommunens eller fylkeskommunens økonomi og

utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser.

§ 14-7: Årsberetningen

skal redegjøre for om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid (i tillegg til forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen).

Det er ikke satt nasjonale måltall, og det er understreket at måltallene skal fastsettes lokalt ut fra kommunenes økonomiske situasjon. Kommunene har forskjellige utgangspunkt både i inntektsgrunnlag, og økonomiske utsikter. For eksempel vil kommuner som opplever en sterk befolkningsvekst kunne ha større behov for investeringer, men også grunnlag for å forvente høyere inntektsvekst over tid. Det er per i dag stor variasjon i hvor stor grad kommunene bruker slike måltall i den økonomiske styringen. Fokuset er ofte på å få saldert et budsjett i balanse, og kanskje klare en prosent eller to i netto driftsresultat i økonomiplanperioden.

Av hensyn til det lokale skjønnet stilles det ikke krav til at måltall skal være bindende for kommunen, men NOU 2016:4 uttaler klart at ambisjonen til den enkelte kommunen bør være at måltallene blir førende for de lokalpolitiske beslutningene, slik at den økonomiske handleevnen kan styrkes over tid. Altså at måltallene er et uttrykk for en lokal økonomisk politikk, der måltallene fungerer som lokale handlingsregler.

I Værøy kommune har økonomiske måltall vært tema i ulike sammenhenger, men det har ikke vært jobbet målrettet mot konkrete langsiktige mål. Kommunen har dermed ikke økonomiske handlingsregler per i dag. Ambisjonene bør være at måltallene blir førende for våre lokalpolitiske vedtak, slik at den økonomiske handleevnen kan styrkes over tid.

I praksis har målet om et netto driftsresultat på 1,75 prosent (tidligere 3 prosent før en endring i regnskapsprinsippene for en del år siden) vært en sentral forutsetning i arbeidet med å styrke kommunens økonomiske posisjon.

Menon og Telemarksforskning har i samarbeid med KS utviklet en regnearkmodell for minimumsnivå på netto driftsresultat for hver enkelt kommune med fokus på å ivareta behovet for en stabil tjenesteproduksjon (i motsetning til målet om formuesbevaring som ligger til grunn for TBU's beregninger). Modellen er basert på hvordan kommunen har styrt økonomien de siste årene. Det er ikke lagt inn lokale tilpasninger i forhold til budsjett i årene fremover.

Resultat for Værøy kommune:

Resultater	
Forventet netto driftsresultat ved stabil tjenesteproduksjon	0,4 %
Langsiktig minimumsnivå for netto driftsresultat	2,8 %
Minimumsnivå for disposisjonsfond for å håndtere risiko	3,1 %
Kortsiktig minimumsnivå for netto driftsresultat for å bygge opp disposisjonsfond	2,8 %
Årlig endring i gjeld andel av inntekter	0,0 %
Differanse forventet NDR og risikojustert minimumsnivå for NDR	-2,3 %

Kommunen må ha tilstrekkelig buffer til å håndtere midlertidige og uventede fall i inntekter eller økte utgifter. Med andre ord nivået på kommunens tjenestetilbud skal kunne videreføres uten å bli påvirket av slike midlertidige svingninger.

De største kildene til midlertidige svingninger som ikke automatisk kompenseres gjennom inntektssystemet er:

- Rentekostnader på gjeld
- Skatteinntekter
- Finansinntekter

Når man skal velge finansielle nøkkeltall er det viktig at man velger indikatorer som er enkle å forstå, enkle å benytte og som måler det som er viktig. Samtidig er det ønskelig at nøkkeltallene er sammenlignbare med andre kommuner, så langt som mulig. Måltallene skal være ambisiøse, men også være realistiske i forhold til hva som er mulig å gjennomføre.

Rådmannen foreslår at Værøy kommune vedtar handlingsregler/måltall som dekker tre sentrale forhold i kommuneøkonomien. Dette er (1) driftsbalanse/ økonomisk balanse, (2) gjeldsutviklingen og (3) kommunens økonomiske reserver.

Måltall for økonomisk balanse:

Måltall 1: Netto driftsresultat skal være minimum 3 prosent av brutto driftsinntekter.

Netto driftsresultat er hovedindikatoren på den økonomiske balansen i kommunesektoren. Ulike kommuner har valgt ulike nivåer på dette, men 1,75 prosent er den generelle anbefalingen som et gjennomsnitt over tid for alle landets kommuner og fylkeskommuner. Rådmannen foreslår at anbefalingen fra Telemarksforskning som gjelder Værøy kommune legges til grunn. Værøy kommunes vedtatte budsjett for 2019 er gjort opp med et netto driftsresultat på 1,6 prosent, altså lavere enn det foreslåtte måltallet.

	2015	2016	2017	2018
Netto driftsresultat i % av driftsinntektene	-2,8	3,8	4,3	1,1

Måltall for gjeldsutvikling:

Måltall 2: Netto lånegjeld skal ikke overstige 75 prosent av sum driftsinntekter.

Værøy kommune er innenfor de kritiske grensene i sammenheng med handlingsrom. Men det må tas høyde for at en lav netto lånegjeld i dag kan skyldes at kommunen har et stort fremtidig investeringsbehov på grunn av kapitalslitet – vedlikeholdsbehov og behov for nyinvesteringer for å sikre forsvarlig drift. Det er av stor betydning for dette måltallet om kommunen i fremtiden skal være eier eller leietaker av kommunale formålsbygg (sykehjem, legekantor og skole/hall).

	2015	2016	2017	2018
Netto lånegjeld i % av driftsinntektene	51,1	53,4	48,9	55,6

Måltall for økonomiske reserver:

Måltall 3: Disposisjonsfondet bør utgjøre minimum 4 prosent av sum driftsinntekter

Kommunene bør ha tilstrekkelige reserver, og det vanligste måltallet for dette er størrelsen på kommunens disposisjonsfond. Det er valgt å ta utgangspunkt i anbefalingen fra Telemarksforskning, med noe påslag. Dette er noe lavere enn det

som er anbefalt i andre kommuner.

	2015	2016	2017	2018
Disposisjonsfond i % av driftsinntektene	1,3	0,0	4,3	4,8

Å definere økonomiske handlingsregler, eller finansielle måltall, for kommunen skal bidra til å styrke den langsiktige økonomiske planleggingen i kommunen, og bidra til en stabilt sunn kommuneøkonomi. Slike handlingsregler vil, dersom de følges, også kunne oppleves som en begrensning av mulighetene til å realisere politiske ønskede tiltak på kort sikt.

Sakspapir

SAKSGANG

Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Formannskap	22.11.2019	036/19
Arbeidsmiljøutvalg		
Kommunestyre		

Budsjett 2020 - Økonomiplan 2020-2023

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
19.11.2019	Budsjett 2020 - Økonomiplan 2020 -2023 - rådmannens forslag	1337749
19.11.2019	Budsjett 2020 for kontroll og tilsyn	1337748
14.11.2019	Budsjettforslag - Værøy kirkelige fellesråd	1337722
15.11.2019	Fritaksliste	1337726
19.11.2019	Kommunale satser 2020	1337753

1. Rådmannens innstilling:

Værøy kommunestyre viser til forslaget for budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023. Kommunestyret slutter seg til de rammer, mål og tiltak innenfor de ulike handlingsområder med de fremlagte endringer.

2. Budsjettet vedtas på netto rammenivå.

3. Kommunestyret slutter seg til rådmannens forslag til investeringsbudsjett for kommende økonomiplanperiode med de fremlagte endringer.

4. Rammen for låneoptak til investeringer settes til 13,6 mill for 2020.

5. Rammer for kontroll og tilsyn fastsettes i tråd med forslag fra styret slik:

Kontrollutvalget i Værøy: 30.000

Kontrollutvalgssekretariatet i Lofoten: 98.000

KomRev Nord: 285.000

6. Kommunale satser for 2020 ved tas i henhold til vedlagte prisoversikt.

7. I medhold av eiendomsskattelovenes §§ 2 og 3 skrives det ut eiendomsskatt i 2020 for faste eiendommer i hele kommunen. Eiendomsskatten settes opp til 3 promille. For eiendomsskatteåret 2020 skal det skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2020 være lik 5/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaket av nye verdsettelsesregler og at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som næringseiendom. For eiendomsskatteåret 2020 skal det videre skrives ut eiendomsskatt på bygninger og grunnareal for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som

næringseiendom, så langt disse var omfattet av eiendomsskattegrunnlaget for verk og bruk i 2018, jf. overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 andre ledd. I medhold av § 7 bokstav a og b fritas eiendommer i henhold til vedlagte liste. Nyoppført bygning som helt eller delvis brukes som bustad fritas etter eiendomsskattelovens § 7 bokstav c i 5 år, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket. Eiendomsskatten skal betales i fire terminer. Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.

Saksopplysninger:

Med hjemmel i kommunelovens § 14-2 skal kommunestyret selv vedta årsbudsjettet for kommende kalenderår innen utgangen av året. Det er formannskapet som skal legge fram forslag til budsjett for kommunestyret.

Forslaget skal ut til alminnelig ettersyn senest 14 dager før det skal behandles i kommunestyret.

Med hjemmel i kommunelovens § 14-3 skal kommunestyret årlig vedta rullering av økonomiplanen for de fire neste årene. Formannskapet legger frem innstilling til vedtak for kommunestyret. Innstilling til økonomiplan skal legges fram til alminnelig ettersyn minst 14 dager før behandling i kommunestyret.

Konsekvensjustert budsjett er brukt som budsjettmetode i Værøy kommune. Ved å benytte konsekvensjustert budsjett framskrives dagens drift ut fra kjente og vedtatte endringer i driften på hvert enkelt tjenesteområde i kommunen.

Dersom vi skal lykkes med utvikling av økonomisk bærekraft og en helhetlig økonomistyring er det avgjørende at det utvikles et sterkere felles ansvar for de endringene og utfordringene vi ser. Dette gjelder særlig å forstå hvordan den demografiske utviklingen som er i de fleste kommunene i Norge påvirker det økonomiske handlingsrommet og vår omstillingskraft.

I årets budsjettprosess er det også brukt tiltaksmodul i verktøyet Arena. En egen tiltaksmodul gir rådmann og politikere oversikt over alle forslag til endringer i prioriteringer i budsjettet og økonomiplanen. I tiltaksmodulen skal alle nye tiltak legges inn som ikke er mulig å håndtere innenfor eget budsjett gjennom året.

Årsbudsjettet og økonomiplanen er utarbeidet i samsvar med kommunelovens § 14-4, samt forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner gitt med hjemmel i kommuneloven.

Rådmannen legger med dette frem sitt forslag til årsbudsjett for 2020 og økonomiplan for perioden 2020 – 2023. Budsjettet legges frem på netto rammenivå fordelt på de enkelte ansvarsområder med til sammen kr. 65 653 602.

Sakspapir

SAKSGANG

Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Formannskap	22.11.2019	037/19
Kommunestyre		

Budsjettregulering nr. 3/2019 - Investering

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel
15.11.2019	Budsjettregulering detaljert på artsnivå

Dok.ID
1337731

Rådmannens innstilling:

Omdisponering i investeringsbudsjettet som beskrevet i vedlegget vedtas. Bruk av lån i 2019 settes til kr. 4 200 000. Det benyttes ubrukte lånemidler til finansiering av investeringene.

Det brukes kr. 300 000 i ubundne investeringsfond til dekning av egenkapitalinnskudd KLP.

Saksopplysninger:

Bakgrunn og problemstilling

Det er behov for å gjennomføre budsjettregulering i investeringsbudsjettet innen årets utgang. Dersom vesentlige avvik ikke reguleres ned i budsjettåret, vil dette medføre misforhold mellom kommunestyrets vedtatte investeringsbudsjett og årsregnskap.

Vedlagt er oversikt over endringene på arts og tjenestenivå.

Følgende tiltak er tatt med i denne reguleringen:

Oppgradering rådhus:

Det er påløpt ekstra kostnader på kr. 330 000 eks. mva i forbindelse med ekstra malearbeid og montering av kjøkken.

Egenkapitalinnskudd KLP:

Finansieres gjennom investering og kan ikke lånefinansieres. Det er ikke tilgjengelige

salgsinntekter som kan dekke dette inn, og det foreslås derfor å dekke dette med bruk av ubundne investeringsfond.

Arealbehov Værøy skole:

Prosjektet justeres ned med kr. 500 000 eks. mva.

Nytt sykehjem:

Det er ikke bokført kostnader på dette prosjektet i 2019, og det nedjusteres i sin helhet med kr. 1 000 000 eks. mva.

Industrivei:

Prosjektet har ikke vært mulig å fullføre i 2019 på grunn av utfordringer i forbindelse med grunnavståelse. Prosjektet nedjusteres med kr. 6 700 000 eks. mva.

Utbygging Sørland og Breivika vannverk:

Det er ikke bokført kostnader på disse prosjektene i 2019, og tiltakene fjernes derfor fra investeringsbudsjettet i sin helhet med kr. 3 800 000.

Behov for lån:

Bruk av lånemidler reduseres med kr. 11 670 000. Det er tilgjengelige ubrukte lånemidler fra 2018, og det er derfor ikke behov for å ta opp lån i 2019.